

Biodegvielas kvotu sadale neatbilst Biodegvielas likumam

Vakar, 23. septembrī, Satversmes tiesa pieņēma spriedumu lietā Nr. 2008-01-03 „Par Ministru kabineta 2007. gada 8. maija noteikumu Nr. 312 „Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 13. septembra noteikumos Nr. 712 „Kārtība, kādā piešķir valsts atbalstu ikgadējā minimāli nepieciešamā biodegvielas daudzuma ražošanai un nosaka finansiāli atbalstāmās kvotas biodegvielai”” 4. punkta par finansiāli atbalstāmo kvotu biodīzeļdegvielas ražošanai 7 813 953 litri – lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajai sabiedrībai „Latraps” (LV58503007191) un 3 255 814 litri – akciju sabiedrībai „Baltic Holding Company” (LV40003558603) atbilstību Biodegvielas likuma 8. panta pirmajai daļai un likuma „Par akcīzes nodokli” 8. panta ceturtnās daļas 1. punktam”.

Lieta tika ierosināta pēc ģenerālprokurora pieteikuma, kurā tika norādīts, ka saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem par biodegvielas ražotāju esot jāuzskata komercreģistrā reģistrēts komersants, kas ražo biodegvielu akcīzes preču noliktavā un tam ir izsniegta speciāla atļauja (licence) noliktavas turētāja darbībai. Savukārt, nedz kooperatīvajai sabiedrībai „Latraps”, nedz AS „Baltic Holding Company” šāda licence neesot izsniegta. Abas sabiedrības esot tikai plānojušas nodarboties ar biodegvielas ražošanu, turklāt ārpus Latvijas.

Saskaņā ar Biodegvielas likuma 8. panta pirmo daļu, valsts atbalsts ikgadējā minimāli nepieciešamā biodegvielas daudzuma ražošanai tiek piešķirts un finansiālā atbalsta kvotas biodegvielas veidiem tiek noteiktas Ministru kabineta paredzētajā kārtībā.

Ar apstrīdēto regulējumu savulaik tika noteiktas biodegvielas ražošanas kvotas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajai sabiedrībai „Latraps” un akciju sabiedrībai „Baltic Holding Company”.

Satversmes tiesa vispirms norādīja: no Biodegvielas likuma izriet, ka likumdevēja mērķis bija pilnvarot Ministru kabinetu reglamentēt procesuālo kārtību, kādā tiek piešķirts valsts atbalsts biodegvielas ražošanai. Likumdevējs nav pilnvarojis Ministru kabinetu

noteikumos paredzēt kvotas konkrētiem biodegvielas ražotājiem. Šādus priekšrakstus ar uzņēmumu un kvotu uzskaitījumu nevar uzskatīt par tiesību normām, jo tiem nepiemīt tiesību normai raksturīgās pazīmes; kvotas ir atzīstamas par individuālu regulējumu, ko var apstrīdēt administratīvajā tiesā. Ietverot kvotas normatīvajā aktā, līdz ar to paredzot, ka tās var apstrīdēt vienīgi Satversmes tiesā, Ministru kabinets ir ierobežojis indivīdu tiesības aizsargāt savas tiesības un likumīgās intereses, vēršoties administratīvajā tiesā. Tādējādi Ministru kabinets ir pārkāpis tam Biodegvielas likumā dotā pilnvarojuma robežas.

Satversmes tiesa secināja, ka šajā lietā ir pamats prasījuma robežu paplašināšanai, un lēma ne vien par apstrīdētā regulējuma, kas iekļauts spēku zaudējušo noteikumu Nr. 712 2. pielikumā, atbilstību likumam, bet arī par visu 2. pielikumu kopumā, kā arī par spēkā esošo noteikumu Nr. 280 3. pielikuma atbilstību Biodegvielas likumam. Tā kā abos pielikumos paredzēts līdzīgs kvotu sadales regulējums, Satversmes tiesa atzina tos par neatbilstošiem Biodegvielas likuma 8. panta pirmajai daļai.

Nemot vērā tiesiskās palāvības principu un lietderības apsvērumus, Satversmes tiesa nelēma par kvotu sadales regulējuma atcelšanu no tā izdošanas brīža. Attiecībā uz spēkā esošo noteikumu Nr. 280 „Noteikumi par finansiāli atbalstāmajām kvotām biodegvielai” 3. pielikumu tiesa atzina to par spēkā neesošu no 2008. gada 1. novembra, lai dotu attiecīgajām valsts pārvaldes iestādēm laiku izdot regulējumu par kvotu sadali augstāka juridiska spēka tiesību normām atbilstošā formā.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” dienā. Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274